

EL periood 2014-2020, Harju maakonna arengusuunad

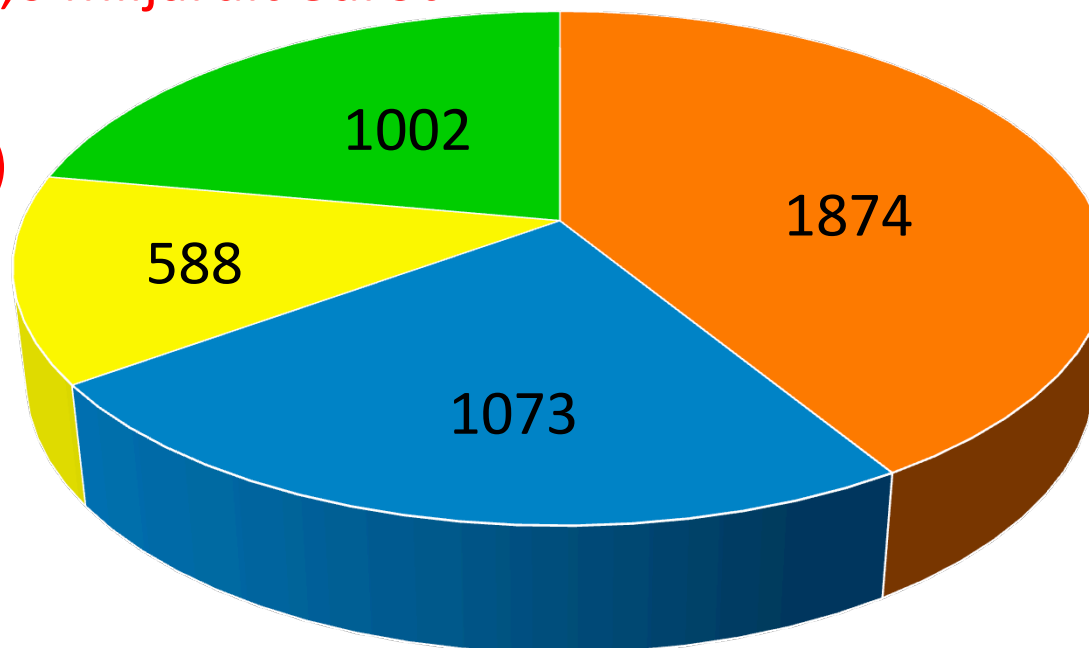
Demis Voss
Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus

EUROPIIRUKAS

+ Struktuuritoetus 3,5 miljardit eurot

+ Maaelu Arengukava 1,0 miljardit eurot

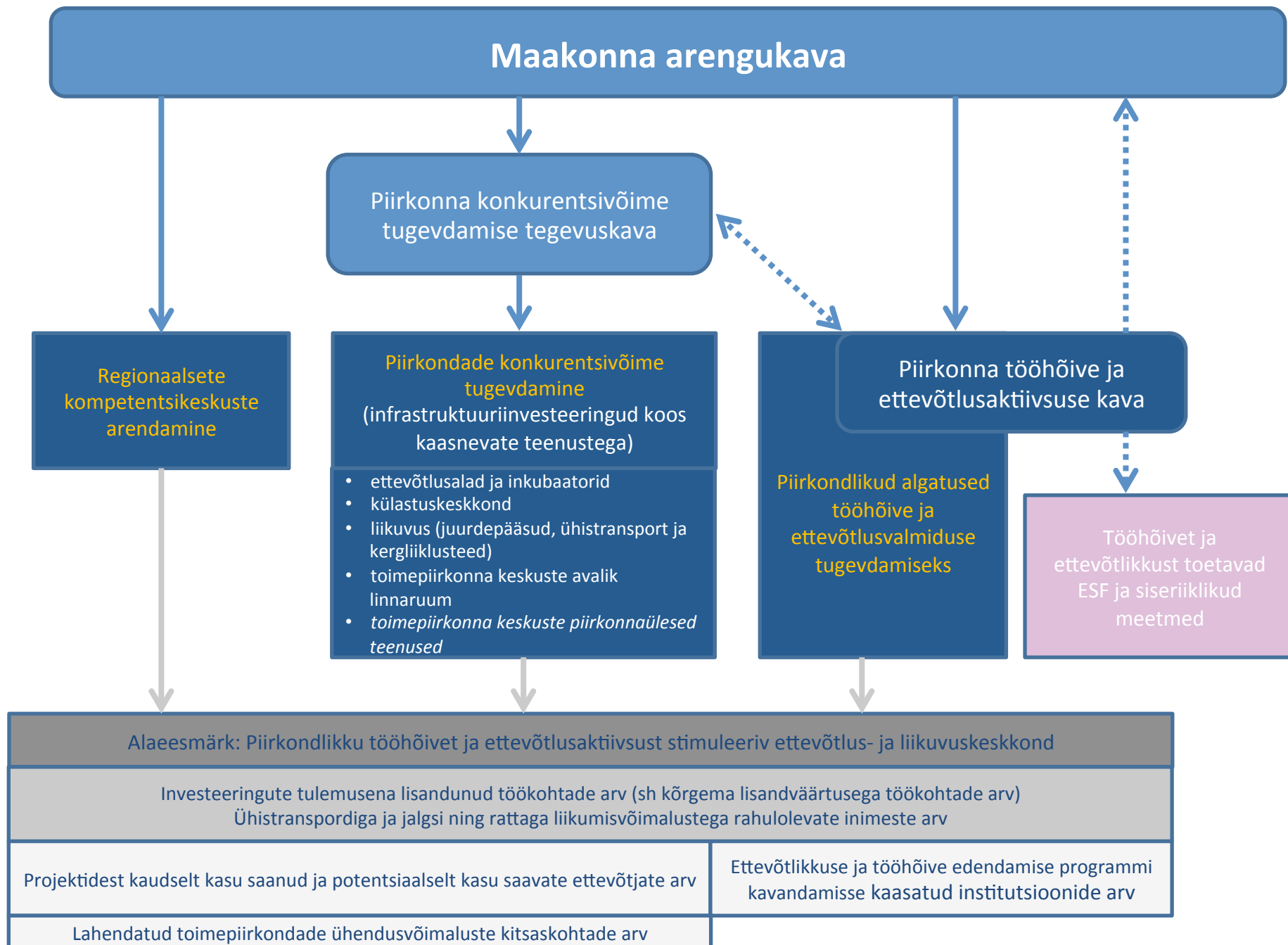
+ Eesti siseriiklik raha
(SiM, HMN, KÜSK, muu)

■ ERF ■ ÜF ■ ESF ■ EAFRD

+ MAK hõlmab 26 erinevat meetet
 + Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020:
 14 prioriteeti
 40 meetet
 133 alameedet.

SF temaatilised pririteedid	
1. Ühiskonna vajadustele vastav haridus ja hea ettevalmistus osalemaks tööturul	V
2. Sotsiaalse kaasatuse suurendamine	V
3. Tööturule juurdepääsu parandamine ja tööturult väljalangemise ennetamine	V
4. Kasvuvõimeline ettevõtlus ja seda toetav teadus- ja arendustegevus	V
5. Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine	V
6. Energiatõhusus	
7. Veekaitse	
8. Roheline infrastruktuur ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamine	
9. Jätkusuutlik linnapiirkondade areng	
10. Jätkusuutlik transport	
11. IKT teenuste taristu	
12. Haldusvõimekus	
13-14. Tehniline abi	

E1: Elanikud on haritud, ettevõtlikud, tööturul aktiivsed, muutustele avatud ning väärtustavad oma kodukanti ja panustavad kogukonna arengusse.

Maakonna koostöötasand

Tegevused ja tegevussuunad	Võimalik eestvedaja
Haridus- ja kultuuriasutuste vertikaalne ja horisontaalne võrgustamine valdkonniti	HMV, KOVid
Noortekeskuste võrgustamine Lääne-Harjumaal ja Ida-Harjumaal	HMV, KOVid
Harjumaa töömaleva ja noortekogu tegevuse aktiveerimine	HMV, HEAK, noortevolikogud
Noorte ettevõtlikkuse arendamine (nt „Ettevõtlik kool”, ENTRUM, õpilasfirmad jt)	HEAK, KOVid
Ettevõtlusinkubaatorite arendamine	HEAK, KOVid
Ettevõtjatele ja mittetulundusühendustele mentorprogrammide tegevuse arendamine	HEAK, LEADER
Harjumaa tööhõive ja ettevõtlikkuse tegevuskava koostamine	HEAK, jt partnerid
Investoriteeninduse arendamine ja investorportaali loomine	HEAK, KOV
Osalemine rahvusvahelises tööturualases koostöös	Töötukassa, KOVid
Omaavalitsustevaheline töötutele suunatud tegevuste algatamine	HOL, KOVid, Töötukassa
Harjumaa ja Uusimaa koostöö arendamine	KOVid, HMV
Harjumaa ja Satakunta maakonna koostöö arendamine	KOV, HMV
Arendustöötajate (KOV, HMV, HEAK, LEADER) omavahelise koostöövõimekuse, ametialaste teadmiste ja oskuste suurendamine	KOVid, HOL; HMV, HEAK

E2: Avalike teenuste kättesaadavus ja vaba aja veetmise võimalused on tagatud elukoha läheduses ning inimesed osalevad aktiivselt oma elukeskkonna kujundamises.

Maakonna koostöötasand

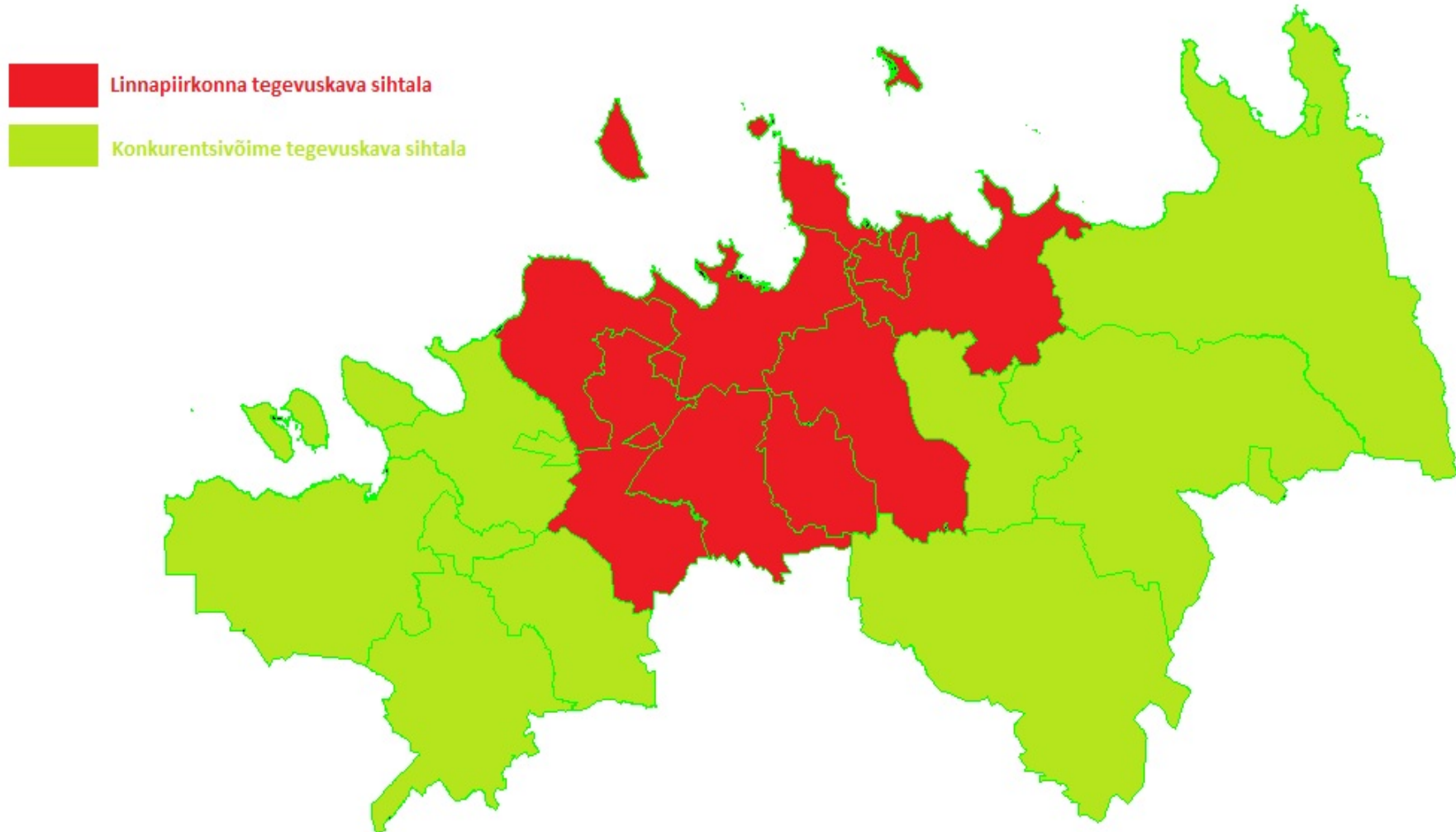
Tegevused ja tegevussuunad	Võimalik eestvedaja
Harjumaa gümnaasiumivõrgu korrastamine	HOL, HTM, KOVid
Maakondliku kooli rajamine hariduslike erivajadustega lastele	HOL, HMV, HTM
Hariduslike erivajaduste võrgustikutöö loomine maakonna tasandil (varase märkamise kompetentsikeskus)	Haridusasutused, HMV
Maakonna tasandil sotsiaalhoolekande alase koostöö arendamine (koduhooldusõdede võrgustik; Haiba lastekodu, Salu kooli toetamine)	
Maakonna ühistranspordi arengukava koostamine (perspektiivis haarata ka naabermaakonnad)	HÜTK
Ühispileti süsteemi edasiarendamine	HÜTK
Kohalike ühistranspordi terminalide võrgu kavandamine ja välja arendamine	HÜTK, HOL
Harjumaa tugistruktuuride ühendamise teostatavus-tasuvusanalüüsi koostamine	HOL, HEAK
Harjumaa Ühisteenuste Keskuse teenuste edasiarendamine	HOL, HÜK
Jäätme koostöö arendamine maakonna tasandil (koolitused, ühishanked, taristu)	HÜK
Jäätmejaamade ja jäätmete kogumise võrgustiku väljaarendamine	HÜK
Kohalike omavalitsuste ühiste infosüsteemide loomine (andmete haldus, infoturve, küberkaitse)	HOL
Hariumaa muuseumide ühendamise teostatavus-tasuvusanalüüsi koostamine	HOL

E3: Riigi, maakonna ja omavalitsustasandi koostöös on saavutatud optimaalne ja tasakaalustatud ruumimuster.

Maakonna koostöötasand

Tegevused ja tegevussuunad	Võimalik eestvedaja
Maakonnaplaneeringu koostamine (sh KOV tasandile siduvad maakondlikud ja riiklikud huvid ja suunised, tõmbekeskuste hierarhia koos toimepiirkondadega ja ruumiline perspektiiv, tööstus- ja kaubanduskeskuste piirkonnad)	HMV, HOL
Energeetika teema käsitlemine maakonnaplaneeringu koosseisus	HMV
Haritava põllumaa sihtotstarbe muutmise piiramine põllualade kaitseks	HMV
Väikelennuväljadele vajalike/sobivate asukohtade leidmine	Erasektor, HMV
Väikesadamate arendamine	Sadamate omanikud, HEAK, HMV
Maakonna konkurentsivõime tugevdamise tegevuskava koostamine	HMV, HEAK, HOL
Maakonna tööhõive ja ettevõtlusaktiivsuse kava koostamine	HEAK, HOL, LEADER
Tallinna linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegia ja tegevuskava koostamine	Linnapiirkonna KOVid
Rannikualade ruumiline planeerimine (maakonnaplaneeringu koosseisus)	HMV, KOVid
Maakondliku tervisekeskuste võrgu kavandamine	HMV, HOL

Regionaalarengu strateegia eesmärk: kiirem kasv väljaspool Tartu-Tallinna linnapiirkondi

**Regionaalmeetmete
toetusmaht kokku:
254,4 miljonit eurot**

Regionaalministri valitsemisalas kavandatavad struktuuritoetuse meetmed 2014-2020

- **Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine**
 - Infrastruktuuriinvesteeringud
 - Regionaalsed kompetentsikeskused
 - Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse suurendamiseks
- **Linnapiirkondade jätkusuutlik areng**
- **Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng**
- **Kohaliku ja regionaalse tasandi arendusvõimekus**

Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine: infrastruktuuriinvesteeringud

ETTEVÕTLUSKESKKOND. Ettevõtluse jätkusuutlikkuse tagamiseks ning uute investeeringute juurdetoomiseks piirkonda toetatakse:

- Tööstus- ja ettevõtlusalade avaliku tugitaristu (juurdepääsuteed, kommunikatsioonivõrgud) kaasajastamist;
- inkubatsioonivõimaluste väljaarendamist;
- uute tööstus- ja ettevõtlusalade loomist.

TURISM. Piirkondades, kus töökohtade loomisel on tugevad eeldused turismisektoril toetatakse:

- külastusobjektide kasutuse elavdamist ja mitmekesistamist, sh toodete ja teenuste väljaarendamist;
- piirkondlike turismivõrgustike väljakujundamist.

LINNARUUM. Stimuleerimaks erainvesteeringuid ning tagamaks kõrgema kvalifikatsiooniga elanikkonna lisandumise ja säilimise toetatakse toimepiirkonna keskustes:

- investeeringuid avaliku linnaruumi kaasajastamiseks juhul, kui see loob konkreetsetes paigas eeldused investeeringuteks ettevõtlusse

ÜHENDUSVÕIMALUSED. Keskuste ja tagamaa vaheliste ühenduste tugevdamiseks toetatakse:

- investeeringuid ühistransporti ja kergliiklusteedesse töökohtadele ja teenustele parema ligipääsu võimaldamiseks.

SF vahendite maht: 134 802 250€ (ERF). Harjumaa osa 9 494 291 + OF 15% = 11,1 MEUR

Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse suurendamiseks

Tööhõive ja ettevõtlikkuse suurendamiseks:

- kaardistatakse erinevate organisatsioonide koostöös olemasolevad algatused maakonnas ning koostatakse vajalike tegevuste kava aastateks 2015-2020 (2023);
- toetatakse nende kavas toodud algatuste elluviimist, mida ei ole võimalik rahastada teistest meetmetest.

Sihtgrupp: kohalikud omavalitsused, vabaühendused, maakondlikud arenduskeskused, muud tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks seotud institutsioonid

SF vahendite maht: 7 500 000 € (ERF)

Harjumaa osa 982 144 + OF 25% = 1,3 MEUR

Tegevusnäited: ettevõtlusvõrgustike arendamine (kohalikud ettevõtluspäevad, ettevõtete kontaktreisid, arengu/mentorprogramm, noorte ettevõtlikkusprogramm, KOV majandusõppe programm, mainekujundus, turismi ühisturundus, kaugtöötamise propageerimine, Maale elama...

Kohaliku ja regionaalse tasandi arendusvõimekus

Selleks et edendada piirkondade arengut ning pakkuda kohaliku tasandi teenuseid säästlikumalt ja kvaliteetsemalt toetatakse:

- maavalitsuste, maakondlike arenduskeskuste ja omavalitsusliitude arendusspetsialistide ning kohalike omavalitsuste juhtide arendusalaseid koolitusi ja nõustamist;
- piirkonna elanikke esindavate ja teenuseid pakkuvate vabaühenduste koolitusi ja nõustamist;
- arendusprojektide ja analüüside läbiviimist, mis on suunatud piirkondliku arendusvõimekuse suurendamisele ning avalike teenuste paremale pakkumisele.

SF vahendite maht: 3 102 500 € (ESF)

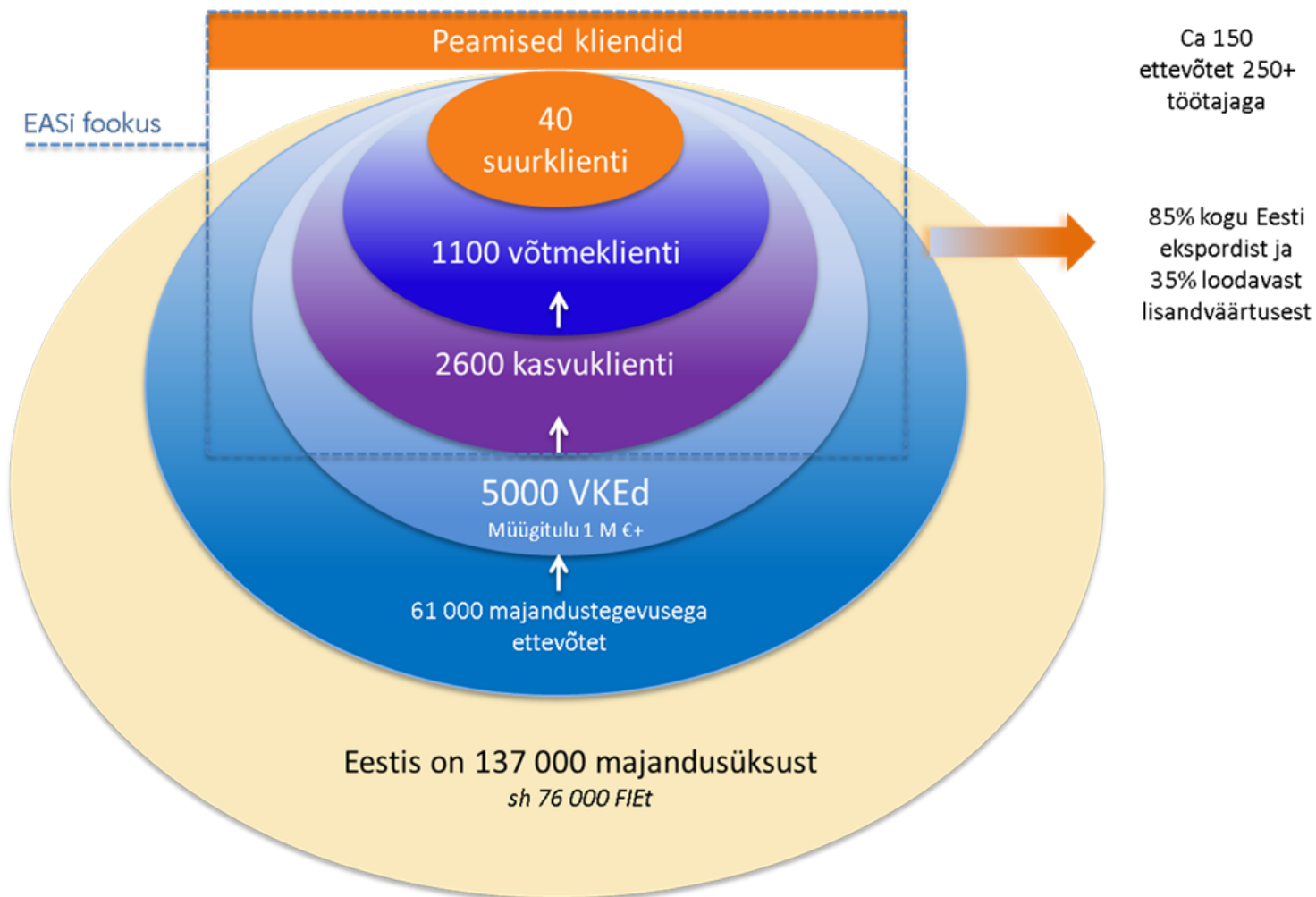
Sihtgrupp: maavalitsused, maakondlikud arenduskeskused, omavalitsusliidud, kohalikud omavalitsused, vabaühendused

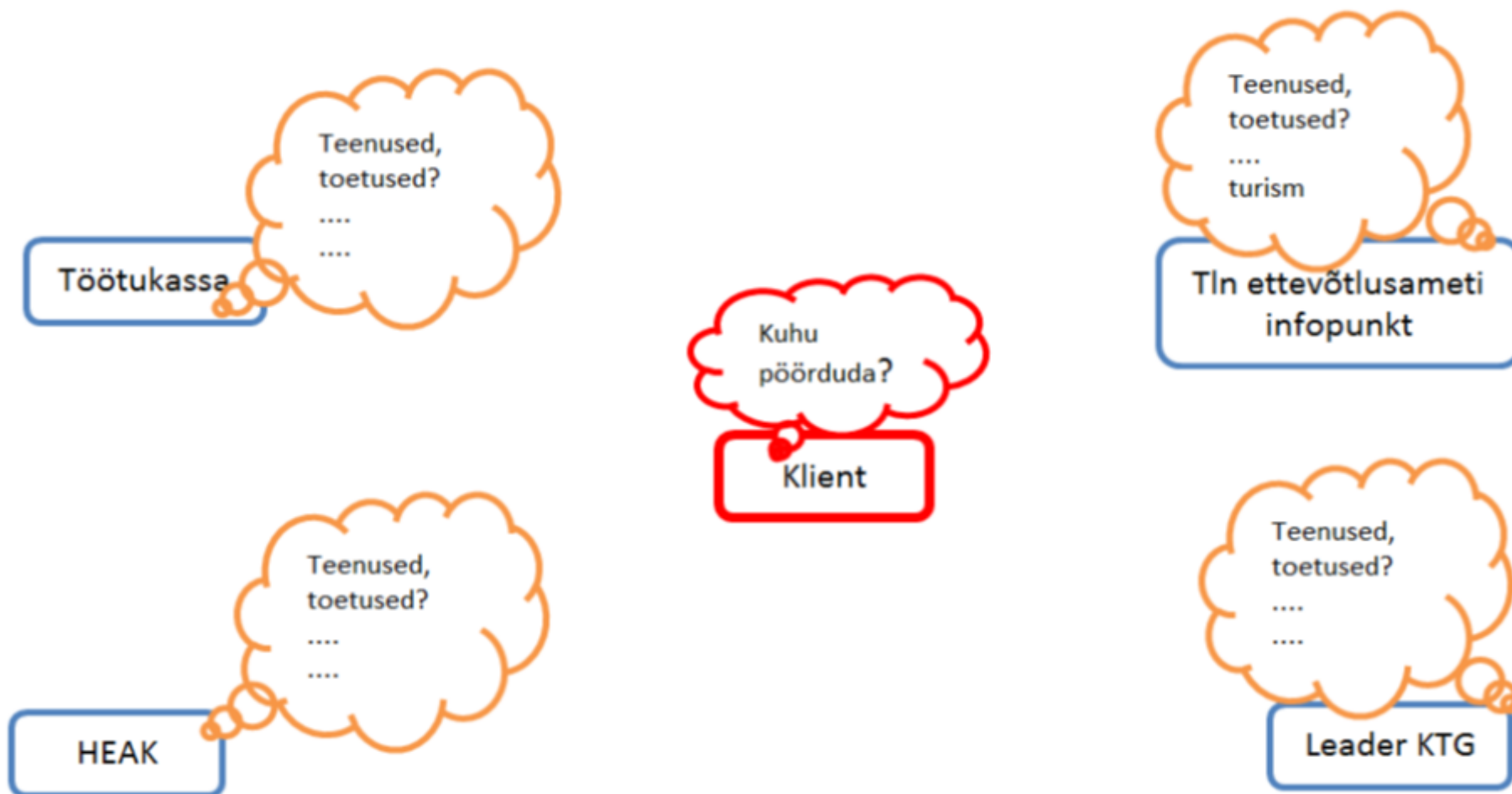
Kavandatavad ettevõtlustoetused 2020

Aastani 2020 on ettevõtluse toetamiseks ette nähtud 425 MEUR (MKM). Kokku on vahendeid 40% vähem

- I FINANTSINSTRUMENDID:** traditsiooniliste äriprojektide ja kõrgema riskiga ambitsioonikate äriprojektide finantseerimiseks mõeldud riskikapital. Tagatised ja laenud, kindlustatakse eksporditehinguid **145,5 MEUR**
- II KASVUALAD IKT, tervis, ressursid.** Suurima kasvupotentsiaaliga ettevõtlus- ning teadus- ja arendustegevuse valdkondade eelisarendamiseks toetatakse: rakendusuringuid ja koostööprojekte; koostööstruktuure, teadlaste ja inseneride järel- ja juurdekasvu; riigiasutuste teadus- ja arendustegevuse alase võimekuse tõstmist. **77 MEUR**
- III ETTEVÕTJA ARENGUPROGRAMM ehk „Rätseplahendus“** - Ettevõtete rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmiseks toetatakse: arenguvajaduste väljaselgitamist; arendustegevusi (sh nii protsessi-, personali- kui ka toote- ja teenusearendamist); teadus- ja arendustegevuse osaku loomist. **85 MEUR**
- IV TEADLIKKUS ja EKSPORT:** Üldise ettevõtlikkuse, ettevõtjate ambitsioonikuse ning majandustulemuste parandamiseks: tõstetakse ettevõtlusteadlikkust; toetatakse iduettevõtete kasvamist ettevõtteks; arendatakse edasi piirkondades pakutava ettevõtlusalase nõustamise kvaliteeti ja kättesaadavust (maakondlikud arenduskeskused); paljulubavatele uutele ettevõtjatele pakutakse tegevuste esialgseks finantseerimiseks rahalist tuge (starditoetus). **48,75 MEUR**
- V LOOMEMAJANDUS (KuM) 20 MEUR**
- VI SISERIIKLIK RAHA, sõltub eelarvevõimalustest**
- VII LEADER (maapiirkondade majanduse mitmekesistamine)**

Suur-, võtme-, kasvukliendid vs piirkondlikud ettevõtjad

- teenuste kirjeldus, erinevus, dubleerivus,
- kokkulepped kliendi konsulteerimise protsessi, informasiooni jagamise osas
- kokkulepped ettevõtlustoetuste põhimõtete osas

Ettevõtlustoetuste osas tekib „auk“

- HEAK, Töötukassa, LEADER, KOVID (Tallinn) sihtgrupp on piirkondlikud ettevõtjad
- EASi senine starditoetus (5000) kaob, muutub sisuliselt kasvutoetuseks (15 000) → peab toetama eksporti
- Töötukassa starditoetus jääb (4474)
- Suureneb ärilaenu osakaal
- **Oluliselt suureneb LEADER ettevõtlustoetuse osatähtsus piirkondliku ettevõtluse arendamisel**
- Piiratum ressurss → vajalik senisest funktsionaalsem koostöö ettevõtluse osas (ühtne Harjumaa Leader ettevõtlustoetus, äriplaani nõustamise ja hindamise koostöö, koolitustegevused)
- **3. märts IHKK ettevõtluspäev**

Küsimused IHKKle

Ettevõtlusvaldkond

- Kas IHKK tegeleb/tahab tegeleda ettevõtlusnõustamisega (ei ole mõeldud taotluste koostamise nõustamist)?
- Kuidas IHKK edendab koostööd piirkonna ettevõtjate vahel? Kas IHKK keskendub ainult oma piirkonnale või on teatud tegevusi võimalik korraldada ühiselt?
- Milline on IHKK roll turismi edendamisel, millised on kavandatud tegevused? Kas IHKK keskendub turismis ainult oma piirkonnale või on teatud tegevusi võimalik korraldada ühiselt?
- Kuivõrd IHKK näeb, et võiks kaasata HEAKi jt Leader gruppe ettevõtlusmeetme väljatöötamisse, eksperthinnangute koostamisse?
- Kas IHKK kavandab (noorte) ettevõtlikkusteadlikkuse tegevusi, kas need on suunatud oma piirkonnale või on teatud tegevusi võimalik korraldada ühiselt?
- Milliseid piirkonna ettevõtlusalaseid projekte IHKK kavandab?
-

Mittetulundusvaldkond

- Kas IHKK tegeleb/tahab tegeleda mittetulundusühenduste nõustamisega (ei ole mõeldud taotluste koostamise nõustamist)?
- Kuidas IHKK edendab koostööd piirkonna vabaühenduste vahel? Kas IHKK keskendub ainult oma piirkonnale või on teatud tegevusi võimalik korraldada ühiselt?
- Milliseid piirkonna MTÜdele suunatud projekte IHKK kavandab?

Soovitused IHKK strateegia raames

- Leader strateegia meetmed ei dubleeri olemasolevaid (KOP – konkurentsi puudus, töötukassa-EAS toetused), vaid täiendavad
- Ühe meetmena kavandada „koostöö meede“ maakondliku ulatusega tegevuste jaoks (3 valla üritused vs maakondlikud tegevused - Tourest, mainekujundamine visitharju.com, trükised, tunnustamised)
- Ettevõtlustoetuse kavandamisel kindlasti kaasata HEAKi väljatöötamisel, nõustamisel, eksperthinnangu andmisel, tulemuste hindamisel. Toetus peab looma tulemusi.
- Kirjalik koostöölepe käsitletud teemade osas